

Globaliseringens vinnare och förlorare

Vad kan vi göra åt den växande ojämlikheten?

31 januari 2019

Mikael Stigendal

Malmö Universitet

Utgångspunkten

Globaliseringens vinnare och förlorare

Vad kan vi göra åt den växande ojämlikheten?

- Oro för hur det ska gå med den ökande ojämlikheten och med klimatet.
- Det finns nog många som vill vara med och ta reda på vad man göra åt det.

Ojämlikheten

Ojämlikhet: Den skillnad mellan vinnare och förlorare som förhindrar förlorarsidans mänskliga utveckling

- Hälsoojämlikhet
- Strukturell ojämlikhet
  - Arbete – arbetslöshet
  - Betalt och obetalt arbete
  - Klasser
- Kulturell ojämlikhet
  - Religion/ethnicitet
  - Genus (normer)
- Resursojämlikhet
  - Ekonomiska tillgångar
  - Utbildning
  - Bostad
  - Maktresurser

Ojämlikhetens orsaker

Regeringsförklaringen

21 januari 2019

Skattesystemet

Skolan

Arbetsmarknaden

Bostadsmarknaden

Potentiell orsak

Det måste göras
Och det görs alltid i ett visst sammanhang
Och av aktörer som har ett handlingsutrymme
Och de som gör det gör samtidigt något med sig själva (t ex NPM)

Verkan: Ojämlikhet

Aktuell
orsak/handlingsutrymme ...
men också intern verkan

Verkan:
Ojämlikhet

Extern verkan ...
och kanske effekt

Vad görs åt ojämlikheten?

Fokus bör flyttas från livsstilsfaktorer till de strukturella bestämningarna

Potentiell orsak

Aktuell orsak/handlingsutrymme ...
men också intern verkan

Extern verkan och kanske effekt

CTC - Communities That Care

CTC är ett övergripande system för preventionsarbete som ska skapa goda uppväxtvillkor för barn och unga.

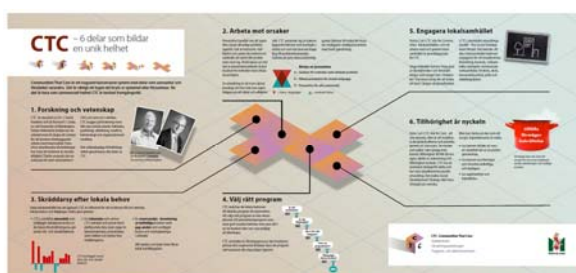

Att skapa goda uppväxtvillkor för barn och unga är ett långsiktigt arbete. Malmö stad inför nu ett vetenskapligt grundat system för det förebyggande arbetet, kallat Communities That Care (CTC), med start i fem lokala områden.

Föreläsningar om CTC

CTC är ett vetenskapligt grundat system som går i linje med Malmökommisionens rekommendationer för en socialt hållbar stad. Arbetet går ut på att skapa goda och trygga uppväxtvillkor för barn och unga.

CTC i Malmö

CTC - Communities That Care

CTC är ett övergripande system för preventionsarbete som ska skapa goda uppväxtvillkor för barn och unga.

Att skapa goda uppväxtvillkor för barn och unga är ett långsiktigt arbete. Malmö stad inför nu ett vetenskapligt grundat system för det förebyggande arbetet, kallat Communities That Care (CTC), med start i fem lokala områden.

Föreläsningar om CTC

CTC är ett vetenskapligt grundat system som går i linje med Malmökommisionens rekommendationer för en socialt hållbar stad. Arbetet går ut på att skapa goda och trygga uppväxtvillkor för barn och unga.

- Det som ska förändras är normer och beteenden ...
- ... inte samhället – strukturella orsaker och t ex klasser saknas helt.
- Förändringarna ska göras i geografiskt avgränsade områden ...
- ... och vad som är framgång ska avgöras utifrån positivistisk kunskapsteori.
- Det riskerar att bli en gigantisk tvångströja för symptomlösningar!

Vad vill andra göra åt ojämlikheten?

Katalys rekommenderar tre viktiga områden som måste förnyas om socialdemokratin ska vinna val igen och ta tillbaka makten över samhällsutvecklingen:

■ En helt ny socialdemokratisk ekonomisk politik behövs, samt rejäla reformer av skattesystemet, pensionsystemet, bostadspolitiken, arbetslivet, klimatpolitiken, och regionalpolitiken. 1990-talets lösningar fungerar inte för 2020-talets utmaningar.

■ ■ Socialdemokratin och arbetarrörelsen måste satsa på långsiktig opinionsbildning med ett tydligt mål att mobilisera en majoritet för en offensiv vänsterpolitik.

■ ■ ■ Socialdemokraterna måste förnya sin organisation för att möjliggöra en levande och engagerad folkrörelse där medlemmarnas åsikter och intressen tas på allvar.

Vad vill andra göra åt ojämlikheten?

We are seeking nothing less than to build a society that is radically fairer, more democratic, and more sustainable, in which the wealth of society is shared by all.

Economics for the Many

Edited by
John McDonnell

Vad vill andra göra åt ojämlikheten?

SUSTAINABLE WELL-BEING FOR ALL

THE TEN MOST SWEEPING POLICY CHANGES

- Let's reshape capitalism for people and planet**
A European Directive on the economic, social, environmental, and social responsibility of companies will make sure the business sector respects legitimate environmental interests. Strong financial sector regulation and surveillance, including a European anti-corruption agency against banks and tax fraud crimes, public representation on bank boards, will ensure that financial markets work properly and effectively in favour of citizens. Including a digital tax, will be essential to ensure a proper financing of public policies for collective well-being.
- Let's take democracy back for everyone**
Reversing democracy through a Citizens' Contract of 'Sustainable Democracy for All' to promote rights and justice including a strengthening of trade unions, of civil society participation, democracy transparency, full participation of women in economic and political life, bottom-up regional policies, to promote trade and industry and public policy goals beyond GDP.
- We need a new and effective European anti-poverty plan**
Setting a goal to no one in poverty in Europe during this century through a new national plan to reduce the number of people at risk of poverty or social exclusion by 25 million people by 2030, and to set an overall goal to reduce the 2016 relative poverty rate of poverty, leading to a European Child Guarantee, a Framework Directive for adequate minimum income, a European Activity Right for long-term care placed, and a resolution from minimum wage to living wage.
- A new Social Europe of strong rights and protection for all**
Strengthen European social rights through a comprehensive and ambitious implementation of all the European Pillar of Social Rights principles and rights by 2020.
- New fairness in incomes and wages**
Launch a new European Fair Wages Action Plan that will integrate the 2030 goal of 40% wage increase and an income inequality reduction strategy embedded in the European Semester and in a future Sustainable Development Cycle to bring income inequality to double digits.
- No European territories should be left behind**
New 'open areas' and 'bottom-up' approaches in territorial cohesion are needed, including a financing scheme of European cohesion policy and strategic investments with European financial programmes, based in the European Semester and future Sustainable Development Cycle, backed up by the Anti-poverty plan and fair wage action plan.
- The sustainable and technological transitions must take everyone along**
The digital and social change must produce state new programs for all through a new broad-based approach towards full transition environmentally applied across public areas, in particular in European cities and energy policy, sustainable industrial policies and agriculture. Technological change must be shared in small to medium companies and social or territorial dimensions. Transitions that did not see jobs will be financed through social investment, and high quality education and training, both affordable and accessible to all.
- Our states must protect people against old and new risks**
Building social ecological resilience states and strengthening environmental integrity is necessary in order to ensure new forms of social protection against increasing climate change, competition and increasing health damage generated by pollution.
- New solidarity through fair taxation**
Introducing progressive wealth inequality and financing social policy investment general revenues including any can be achieved through a European Net Wealth Tax, and through a European Taxation Tax.
- Enable change through new governance for sustainable development**
During the transformation towards sustainable development requires a new governance approach and new laws and strategies. We need a Sustainable Development Plan embedded in a new Sustainable Development Cycle, and based on complementary social and environmental indicators and targets beyond the national European Semester.

Progressive Society is an initiative sponsored by the Parliamentary Group of the Progressive Alliance of Socialists & Democrats in the European Parliament, launched in 2018, inspired by the UN Sustainable Development Goals

Vad vill andra göra åt ojämlikheten?

European Economists for an Alternative Economic Policy in Europe
- EuroMemo Group -

Prospects for a popular political economy in Europe
- EuroMemorandum 2019 -

Dedicated to Einar Alvik, long standing participant in and major contributor over many years to the EuroMemo Group, bringing distinct and innovative perspectives, and Professor of Political Science at the Oslo School of Management in Berlin, who died on May 7th 2018.

Introduction: deepening divergence

- Macroeconomic policies and EMU reform: a weakening economy
- Excursus: Politics of structural reforms
- Monetary and financial policies
- The productive structure of the EU and the need for short and medium term transformation
- Social policies in the EU and the Nordic welfare model
- Authoritarian populism and the challenge of reconstructing a popular political economy for the EU

The EuroMemorandum draws on discussions and papers presented at the 2019 Workshop on Alternative Economic Policy in Europe, organized by the EuroMemo Group in cooperation with the University of Helsinki, from 27-29 September 2018 in Helsinki.

Such a popular agenda should comprise three basic elements.

Firstly, the fight against the widely perceived injustices of the model of neoliberal capitalism not only with respect to the distribution of income and wealth, but of other inequalities of recognition and representation more generally. ...

A **second** point refers to the need for protection against the negative impacts of corporate sector-driven globalisation and the quest for an alternative architecture of international cooperation.

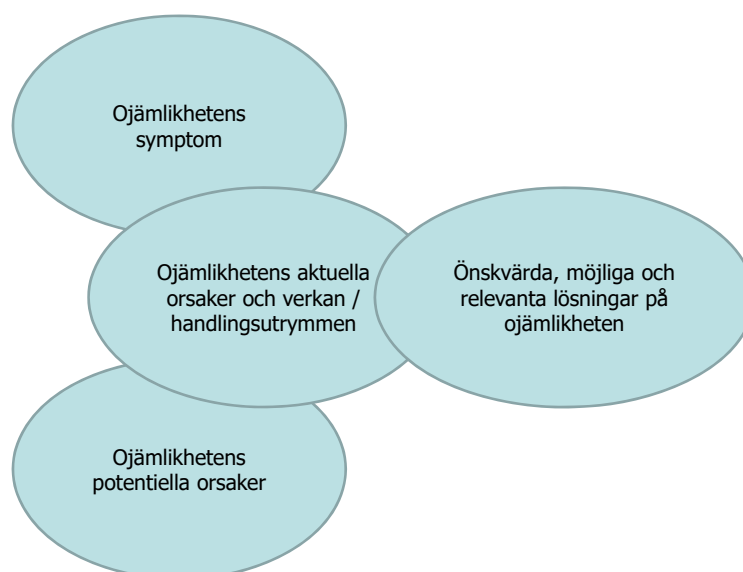
A **third** point relates to the urgent need for advancing the socio-ecological transformation of our resource and energy-intensive production and consumption models. This must be complemented with policies to promote local economies and solidary forms of economic production and consumption.

<http://euromemo.eu/>

Syfte med detta initiativ

Sammanställa och skapa kunskaper som kan ligga till grund för ett brett engagemang för att ge alla människor möjlighet att blomma! För en rättvis demokratisk socialistisk framtid!

Vad behövs det kunskap om?

Hur ska denna kunskap sammanställas och skapas?

Kunskapsallianser

- Jämlika samarbeten mellan t ex civilsamhälle, förvaltningar, medborgare och forskning ...
- ... grundat på erfarenheter och kunskaper, inte bara medborgarskap ...
- ... där respektive företrädares kunskaper tas till vara ...
- ... i ett sammanhang där erfarenheter kan bearbetas till kunskap
- ... och som samtidigt stärker deltagarna kollektivt

Men: Det måste grunda sig på en kunskapssyn som kan erkänna och ta tillvara även annan kunskap än den som formaliserats genom kvantifieringar!

Fyra kunskapsallianser?

1. Ojämlighetens symptom
2. Ojämlighetens potentiella orsaker
3. Ojämlighetens aktuella orsaker och verkan / handlingsutrymmen
4. Önskvärda, möjliga och relevanta lösningar på ojämlikheten

- Kommentarer, tankar, reflektioner?
- Hur kan vi gå vidare?